

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 8.9.2017 osoittamassaan kantelussa arvostellut Helsingin syyttäjänviraston menettelyä. Kantelijan mukaan kihlakunnansyyttäjät olivat virheellisesti merkinneet haastehakemukseen rikoksesta epäillyksi X-nimisen yhtiön.

SELVITYS

Edellä mainitut kolme kihlakunnansyyttäjää ovat antaneet asiasta heiltä pyydetyn selvityksen. Helsingin syyttäjänviraston johtava kihlakunnansyyttäjä on antanut asiasta lausuntonsa. Jäljennökset selvityksestä ja lausunnosta toimitetaan kantelijalle tämän päätöksen liitteenä.

RATKAISU

Kihlakunnansyyttäjien selvitys

Kihlakunnansyyttäjien antaman selvityksen mukaan kyse on ollut erittäin laajasta talousrikosasiakokonaisuudesta, jonka esitutkimusmateriaali on käsittänyt noin 50.000 sivua ja jonka pääkäsittelyn aikataulutettu kesto on 4.9.2017 - 29.6.2018. Haastehakemus käsitti 76 sivua ja sen sivulla 4 kohdassa 1.4. ensimmäisessä kappaleessa oli virheellisesti mainittu väärän yhtiön nimi. Selvityksen mukaan kantelijan väite siitä, että yhtiö X olisi virheellisesti nimetty haastehakemuksessa lahjonnasta syytetyksi, ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Haastehakemuksen kyseinen teonkuvauksen kohta 1.4. oli osa ainoastaan erääseen henkilöön kohdistettua syytettä.

Kihlakunnansyyttäjien selvityksen mukaan kyse on ollut kirjoitusvirheestä, joka on johtunut inhimillisestä erehdyksestä. Virhe oli syyttäjien toimesta korjattu heti, kun se oli huomattu, 6.9.2017 käräjäoikeudelle osoitetulla haastehakemuksen tarkistamista koskevalla viestillä. Syyttäjät olivat lisäksi pyytäneet käräjäoikeutta toimittamaan haastehakemuksen tarkistamisen tiedoksi samoille tahoille, joille se oli lähettänyt alkuperäisen haastehakemuksen. Syyttäjien mukaan, jos Helsingin Sanomat olisi julkaissut kyseisen haastehakemuksen teonkuvauksen kohdan kokonaisuudessaan, ei virhekesitystä lukijalle mahdollisesti olisi syntynyt. Syyttäjät toteavat, että heidän toimestaan haastehakemuksesta ei ollut annettu tietoa julkisuuteen, eikä mikään taho ollut kiinnittänyt virheeseen huomiota valmistelutunnossa tai pääkäsittelyssä syytteiden lukemisen yhteydessä.

Arviointi ja toimenpiteet

Kihlakunnansyyttäjien asiassa antaman selvityksen liitteenä on ollut ote kantelussa tarkoitettusta haastehakemuksesta. Haastehakemuksen teonkuvauksen kohdassa 1.4. on ensimmäisessä kappaleessa esitetty, että

”Henkilö on pyytänyt ja ottanut vastaan toiselta henkilöltä sekä tämän edustamilta yhtiöiltä Y ja X 4.7.2005 - 27.2.2012 yhteensä 270.760,00 euron suuruisen oikeudettoman edun...”

Selvityksessään kihlakunnansyyttäjät ovat todenneet kyseessä olleen inhimillisen erehdyksen, jonka he ovat edellä kuvatuin tavoin pyrkineet viivytyksettä korjaamaan.

Valtion virkamieslain (750/1994) 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Kyseisessä tapauksessa on riidatonta, että haastehakemuksessa on ollut väärän yhtiön nimi teonkuvauksessa. Yhtiön on väitetty antaneen henkilölle oikeudetonta etua. Syyttäjien käsityksen mukaan vaaraa erehdyksestä ei kuitenkaan ole ollut, jos haastehakemuksen teonkuvauksen asianomaisen kohdan on lukenut kokonaan.

Haastehakemuksen virheellinen maininta, että yhtiö X olisi antanut oikeudetonta etua jollekin taholle, olisi voinut aiheuttaa vahinkoa yhtiölle haastehakemuksen tultua julkiseksi tuomioistuinkäsittelyn alkamisesta lukien. Kyseinen rikosoikeudenkäynti on ollut esillä julkisuudessa ja herättänyt yleistä huomiota. Helsingin Sanomat on julkaissut 4.9.2017 artikkelin pääkäsittelyn alkamisesta ja 6.9.2017 artikkelin virheen korjaamisesta.

Asiaa kokonaisuutena arvioidessani olen huomionut, että kyse on ollut poikkeuksellisen laajasta, monimutkaisesta ja aineistoltaan runsaasta rikosasiasta. Kihlakunnansyyttäjät ovat virheestä tiedon saatuaan ryhtyneet välittömästi toimenpiteisiin sen korjaamiseksi.

Kiinnitän Helsingin syyttäjänviraston kolmen kihlakunnansyyttäjän huomiota huolellisuuteen haastehakemuksen laadinnassa. Lähetän tässä tarkoituksessa päätökseni tiedoksi Helsingin syyttäjänviraston johtavalle kihlakunnansyyttäjälle sekä myös Valtakunnansyyttäjänvirastolle. Kantelu ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Petri Rouhiainen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE
POSTIOSOITE

Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi